

پرسش و پاسخ

(مشاور تربیت)

گناهان، باور خویشتن می‌باشد و جشن عبادت، به باور خود می‌انجامد. علاوه بر آن، اقامه نماز که همزمان با این جشن به گونه منظمی، صورت می‌پذیرد، عامل مهمی در بازداشتن نفس از زشتی‌ها و کژی‌هاست. در پرتو این مراسم، می‌توان از معنی و مفهوم عبادت برای دانش‌آموزان و والدین آنان سخن گفت تا نماز و عبادات، از جاذبه بیشتری برخوردار شود.

در نهایت می‌توان افزود، جشن عبادت موجب تقویت یاد خدا و آرامش قلبی دانش‌آموزان می‌شود، زیرا خود را در مصاف با مشکلات زندگی تنها احساس نمی‌کنند. و همین امر در مقاطع نسبتاً دشوار زندگی نظیر برگزاری امتحانات، به آنان اعتماد به نفس و حضور مؤثر ذهنی و توان حفظ آرامش شخصی می‌بخشد.

پیشنهاد ما به شما این است که قبل از برگزاری جشن عبادت، طی یک جلسه توجیهی و آموزش برای خانواده، اولیا را با فلسفه این جشن، آثار و پیامدهای با ارزش آن و نیز انتظاراتی که مسئولان مدرسه از والدین دارند، توجه نمایید تا زمینه مساعدی در درون خانواده‌ها برای همکاری و همفکری در این امر، فراهم آید.

ارزشهایی نظیر جشن عبادت، بیش از هر زمان ضروری به نظر می‌رسد. در حقیقت، مراسمی که به این مناسبت برگزار می‌شود، در برگیرنده تبعات و آثار شکوهمندی است که از آن جمله می‌توان به نقطه عطف زندگی برای دانش‌آموزان اشاره نمود. خاطره با ارزش چنین جشنی که با هاله‌ای از معنویت آمیخته است، برای همیشه در ذهن و روح انسان باقی می‌ماند و روشن‌ترین و شفاف‌ترین نقطه با ارزش و مثبت زندگی آنان را تشکیل می‌دهد. زیرا دانش‌آموزی که در چنین جشنی شرکت می‌کند، در واقع نوعی پیمان با خداوند می‌بندد که او را در همه عمر بندگی کند و رضای او را بر هر چیز ترجیح دهد.

از سوی دیگر، مفهوم جشن عبادت، تداومی‌کننده این مطلب است که او از شخصیت و قابلیت برخوردار می‌باشد که از هم اکنون، مانند بزرگترها، والدین، معلمان و مربیان افتخار تاین را یافته است که در پیشگاه خدا حاضر شود و بی‌واسطه با او گفتگو کند و این امر، به گونه‌ای ضمنی و تلویحی بر مقبولیت شخصیت وی تأکید می‌نماید و از این رهگذر به یکی از نیازهای اصیل روانی وی پاسخ داده می‌شود. پیامد دیگر این جشن، پرهیز از گرایشهای انحرافی است. زیرا مستلزم دوری از

سؤال ۱: من مربی تربیتی مدرسه دخترانه‌ای در شمال تهران هستم و با همکاران تلاش می‌کنیم تا محیطی سالم و معنوی برای دانش‌آموزان ایجاد نماییم و از جمله برنامه‌های ما، برگزاری مراسم جشن عبادت برای دختران کلاس سوم است.

نکته‌ای که در این زمینه قابل یادآوری است، همکاری بیشتر خانواده‌ها با مسئولان مدرسه در برگزاری برای هر چه باشکوه‌تر این مراسم است. ولی برخی از اولیای دانش‌آموزان، چندان رغبتی به این امر نشان نمی‌دهند و معمولاً اینها کسانی هستند که بیشتر از فرهنگ اسلامی، به فرهنگ غربی گرایش دارند. و به لحاظ اینکه توجه جشن عبادت برای این عده، ضرورت دارد، لطف کرده و در این خصوص بنده و همکارانم را راهنمایی کنید که به طور مشروح آثار برگزاری چنین جشنی چیست؟ تا ما هم به سهم خود، والدین را با این مسایل بیشتر آشنا کنیم. قبلاً از همکاری شما سپاسگزارم. (فخری - م از تهران)

پاسخ: ابتدا از شما و همکاران گرامیتان به جهت تلاش ارزشمندتان در تعالی و تمیق فرهنگ اسلامی در مدارس میهن عزیزمان سپاسگزاری می‌کنیم در برهه کنونی، مجاهدت در راه نشر و گسترش

سؤال ۲: با سلام به حضور شما، تقاضا دارم به سؤال پاسخ دهید. اینک پس از پانزده سال زندگی مشترک و داشتن سه فرزند، به دلیل داشتن همسری تندخو و خصمی، روز به روز در ایفای وظیفه مادری احساس ناتوانی بیشتری می‌کنم. به دلیل تندخویی شوهرم که در پاره‌ای از موارد، منجر به بدرفتاری او با فرزندانم می‌شود، به ناچار از آنان حمایت می‌کنم و همین امر، زمینه درگیری فی‌مابین من و شوهرم را ایجاد می‌کند. و او مرا متهم به حمایت از فرزندان می‌کند. می‌خواستم بدانم که واقعاً مادر باید حامی فرزندان باشد یا هادی آنان؟ قبلاً از پاسختان سپاسگزارم.

«حمیده - ب» از اسلامشهر

پاسخ: ضمن عرض سلام حضور شما و همه خوانندگان عزیز مجله، در پاسخ به سؤالی که مطرح نموده‌اید، معتقدیم که حمایت عاطفی و هدایت رفتاری لزوماً با هم مبادی ندارد و اگر هر یک به جا و صحیح به کار گرفته شوند، می‌توانند در روند تربیت فرزندان، مکمل یکدیگر محسوب شوند. چنانچه در موارد ذیل، دقت نظر کافی داشته باشیم، می‌توانیم با اطمینان بیشتری فرزندان خود را تربیت کنیم:

الف: زمانی که کودک، احساس ناکامی و ناامیدی می‌نماید، حمایت عاطفی از او ضروری به نظر می‌رسد.

ب: چنانچه پدر به هر دلیلی با فرزند بدرفتاری می‌نماید، رفتار منطقی و معقول مادر ایجاب می‌کند که فرزند را علیه پدر تحریک نکند و یا به نوعی پدر را از چشم فرزند نیاندازد. بلکه حمایت عاطفی خود را نسب به فرزند، مستقل از سوء رفتار پدر، ایفا کند.

ج - برای موفقیت در هدایت رفتاری فرزند، باید ابتدا اعتماد او را جلب نموده و حمایت عاطفی یکی از شیوه‌های مؤثر در جلب اعتماد فرزند می‌باشد.

د - به منظور ایجاد رابطه حسنه میان پدر و فرزندان، ضرورت دارد که مادر به درستی قواعد و مقررات زندگی را به فرزندان بیاموزد و علاوه بر آن، انتظارات پدر از فرزندان را به آنان تفهیم نماید تا کمترین زمینه‌ای برای درگیری به وجود نیاید، و شما نیز انتظارات همسران را از خودتان به درستی بشناسید و تمام سعی خود را در تأمین آنها به کار گیرید تا پل ارتباطی پدر و فرزندان ترسیم شود و به الگوی زندگی سالم و خانواده متعادل، نزدیک شوید.

سؤال ۳ - من علاوه بر اینکه مربی تربیتی دبیرستانم، با یاری تنی چند از دانش‌آموزان مستعد و سیجی مدرسه هیئت تشکیل داده‌ام که هر هفته در منزل یکی از آنان برگزار می‌شود و بحثها و گفتگوهای متنوع دینی، فرهنگی و اجتماعی با آنها ترتیب می‌دهیم که نتایج آن تاکنون به لطف خداوند رضایت‌بخش بوده است. اکنون بسیار علاقه‌مندم از شیوه‌هایی که موفقیت ما را در این راه افزایش می‌دهد، مطلع شوم تا به خواست خداوند، به نتایج بهتری دست یابیم. بسیار خوشحالم که پاسخ خود را از آن مجله وزین دریافت نمایم. «سید محیی‌الدین - ف» از جهرم

پاسخ: برای شما و عزیزانی که برای آگاهی نسل جوان، مجدانه و خالصانه تلاش می‌نمایند، آرزوی موفقیت و سه‌روزگی داریم، خوشبختانه روش شما تاکنون، نتایج مثبتی در برداشته است، لیکن برخی

پیشنهادها را به جهت تکمیل شیوه‌های تبلیغ، حضورتان، ارائه می‌دهیم:

الف - شخصیت مخاطبین خود را از لحاظ شرایط سنی (موقعیت رشد)، نیازها، احتیاجات و مشکلات و نیز علایق، رغبتها و گرایشها، بیشتر از گذشته بشناسید.

ب - بهره‌گیری از بیان‌گیرا و جذاب در کنار خلوص نیت و قصد قربت، موفقیت شما را بیشتر تضمین خواهد نمود.

ج - استفاده به جا و به موقع از حکمتها و حکایتها، مثالها و نمونه‌های مستند تاریخی، علاوه بر جذابیت بحث، بر تنوع مطالب و جلوگیری از ملال خاطر خواهد افزود و به عبارتی انتقال پیام به طور رسا و مستند صورت می‌پذیرد.

د - احاطه و تسلط بر سیره نبوی و زندگی‌نامه اهل بیت علی‌السلام، علاوه بر حلاوت بحث، در ادامه‌الگوهای ارزشمند به نسل جوان تأثیر به‌سزایی دارد و آنان را که در روند همانند سازی قرار گرفته‌اند، به تأسی از الگوی برجسته زندگی برومی‌انگیزد.

ه - بیان روشن مسئله و موضوع بحث، نظم و انسجام منطقی مطالب با یکدیگر، تکیه بر استدلال قوی و بیان متین و مستند نمودن مطالب، به نوبه خود در موفقیت شیوه تبلیغی، مؤثر می‌باشد.

و - برانگیختن روح تحقیق و مطالعه، بحث و گفتگو در جلسه و کتاب‌شناسی در زمینه موضوعات جلسه، عامل دیگری در نیل به موفقیت محسوب می‌شود.

ز - حفظ تسلسل مطالب و ارتباط منطقی موضوعات با یکدیگر و نیز جمع‌بندی و نتیجه‌گیری در هر جلسه با یاری دانش‌آموزان، موجب موفقیت بیشتر چنین جلساتی خواهد شد.

سؤال ۴ - این جانب به عنوان یک پدر،

نگرانی‌هایی در مورد تربیت و آداب و رسوم اجتماعی نسل جوان دارم و از اینکه می‌بینم در گوشه و کنار جامعه، زمینه‌هایی برای انحراف نسل جوان وجود دارد، متأثر می‌شوم و چون دو فرزند نوجوان و جوان دارم، علاقه‌مندم بدانم چه راه‌هایی برای حفاظت و مصونیت اخلاقی نسل جوان وجود دارد که آنها را در روابطم با فرزندان، به کار گیرم. با تشکر از شما
(میرعبدالحسین - ط - از کرج)

پاسخ: نگرانی شما را در این خصوص، نشانه توجه ضروری و سازنده‌تان به نسل جوان تلقی می‌کنیم و همانگونه که متذکر شده‌اید در زوایای جامعه دستهای پنهانی، دامها و دانه‌هایی را برای نسل این چیده و مهیا نموده است. اولین گام در این راه آسیب‌شناسی است، زیرا لازمه آسیب‌زدایی، آسیب‌شناسی می‌باشد برخی از عواملی که منجر به آسیبهای اخلاقی جوانان می‌شود، اجمالاً عبارتند از:

الف - فاصله نسلی، یعنی نسل بالغ و نسل جوان از هم فاصله گرفته‌اند و پل ارتباطی میان آنان تضعیف شده است.

ب - اشتغال روزافزون والدین، موجب شده که آنها از ایفای وظیفه اصلی‌شان دور شوند و خانه‌ها به خوابگاهها تبدیل شود.

ج - نظام جدید آموزش متوسطه از پیچیدگی و درجه دشواری خاصی برخوردار است و مبهم و نامعلوم بودن آتیه برای نسل جوان و خانواده‌هایشان، به نوبه خود نگرانی‌هایی به وجود آورده است.

د - موج رو به گسترش فرهنگ بیگانه و نفوذ آن به فضای فکر و اندیشه نسل جوان، موجب بیگانگی شماری از آنان با فرهنگ اصیل و غنی اسلامی گردیده است.

ه - روند رو به افزایش پیچیدگی زندگی

که خود منجر به وظایف متعدد و متنوع و دشواری برای نسل بالغ و نسل جوان گردیده، حلقه دیگری از مشکلات را ایجاد کرده است.

و - تشویق رفتار منحرفانه به وسیله افراد همسال و دوستی‌های آلوده و مشکوک که برگرفته از فیلمها و سریالهای ماهواره‌ای است، عامل دیگری است که به جمع عوامل قبلی پیوند می‌خورد.

ز - بی‌هدفی در زندگی و از دست دادن آرمانها و غایبات زندگی، نیز به نوبه خود در گسترش و توسعه مشکلات به عنوان یک عامل مستقل تلقی می‌شود.

و در نهایت یافتن ریشه‌های دیگر مشکلات جوانان، به خودی خود می‌تواند شیوه‌های غلبه بر آنها را فراروی ما قرار دهد.

سؤال ۵ - من دانشجوی سال چهارم

دوره کارشناسی رشته مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی هستم و به لحاظ اینکه مدتی است تشکیل خانواده داده و دارای یک فرزند پسر سه ساله نیز هستم. هم‌اکنون مهمترین پرسشی که ذهن مرا به خود مشغول نموده این است که چگونه می‌توانم الگوی خوبی برای فرزندم باشم؟

نورالدین - ح از داراب

پاسخ: از اینکه شما در ابتدای راه زندگی مشترک و آواز مسؤلیت خطیر پدری، علاقه‌مندید که برای فرزندان‌الگو باشید، بسیار خوشوقتیم و این را نشانه مطمئنی از تکریم و قدرشناسی شما از مقام و منزلت تربیت، می‌دانیم. برخی از عوامل مؤثر در تثبیت و موقعیت شما به عنوان الگو، اجمالاً عبارتند از:

الف - با افزایش حضور مفید خود در

زندگی و در کنار فرزندان، می‌توانید به دنیای ناشناخته و پنهان فرزندان نفوذ کنید و میزان ارتباط خود را با او افزایش دهید تا فرزندان فرصت بیشتری برای دیدار، مشاهده رفتار و همانند سازی با شما داشته باشد.

ب - از هر فرصت مناسب برای بازی با فرزندان، بهره‌گیرید زیرا زمانی که در شادترین لحظات زندگی بچه‌ها، سهم و شریک می‌شویم، آنها به نوعی خود را مدیون ما (والدین) می‌دانند و به این لحاظ به ما نزدیکتر می‌شوند و ما نیز در لحظات شاد و متنوع بازی، فرصت می‌یابیم تا از کتاب روح فرزند خود، صفحاتی را ورق بزنیم و شناخت خود را نسبت به آنها کاملتر نماییم.

ج - انطباق علم و عمل، گفتار و رفتار شما می‌تواند در جلب اعتماد فرزند بسیار مؤثر باشد هرگاه این اعتماد، تقویت گردد، زمینه همانند سازی او با شما فراهم خواهد شد. بر همین اساس پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد(ص) به والدین توصیه می‌فرماید که چنانچه به فرزندان قولی دادید، حتماً به آن عمل نمایید و گرنه کودک نه فقط به شما بدبین خواهد شد بلکه به خداوند نیز بدگمان می‌شود.

د - تکریم شخصیت فرزند از همان اوان کودکی، زمینه‌ساز تفاهم میان شما و او خواهد بود، زیرا فرزند به هر کسی که با دیده تکریم به او بنگرد، روی می‌آورد و او را سرمشق کارها و فعالیتهاش قرار می‌دهد.

ه - روند تفاهم‌آمیز زندگی والدین، موجب رشد اعتماد فرزند به هر دوی آنان و در نتیجه تقویت انگیزه همانند سازی کودک با والد همجنس خواهد شد.

در خاتمه برای شما و همه عزیزان آرزوی موفقیت و سربلندی داریم.